

ÁP DỤNG MÔ HÌNH “LỚP HỌC ĐẢO NGƯỢC” TRONG GIẢNG DẠY CÁC HỌC PHẦN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC HÀ NỘI

Nguyễn Thị Như*, Tạ Thị Hoa Ban**

Việc giảng dạy các môn lý luận chính trị (LLCT) trong trường đại học, cao đẳng đóng vai trò quan trọng nhằm trang bị thế giới quan, phương pháp luận khoa học, đồng thời bồi dưỡng tư tưởng chính trị, lý tưởng cách mạng cho sinh viên (SV). Để nâng cao hiệu quả của việc tổ chức dạy và học đáp ứng yêu cầu thực tiễn, trong 2 năm trở lại đây “mô hình lớp học đảo ngược” đã được triển khai thí điểm trong giảng dạy các học phần LLCT tại Khoa Giáo dục Chính trị, Trường Đại học Hà Nội. Đây là phương pháp giảng dạy hiện đại, đáp ứng được yêu cầu của đổi mới giáo dục đại học ở Việt Nam hiện nay. Bài nghiên cứu bước đầu tìm hiểu về thực trạng áp dụng mô hình “Lớp học đảo ngược” trong giảng dạy các học phần LLCT, từ đó, chỉ ra ưu điểm, hạn chế và đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả của mô hình này tại Trường Đại học Hà Nội.

Từ khóa: lớp học đảo ngược, lý luận chính trị.

The teaching of political theory modules at universities and colleges plays a crucial role in equipping students with worldviews and scientific methods, as well as fostering their political thoughts and revolutionary ideals. In order to improve the effectiveness of teaching to meet practical requirements, the flipped classroom has been piloted in these modules at the Faculty of Political Education, Hanoi University in the past 2 years. This is a modern teaching method that meets the requirements of higher education innovation in Vietnam nowadays. This research paper explores the application of flipped classroom model in political theory modules, thereby, identifying its advantages and limitations and proposing a number of solutions to improve its quality at Hanoi University.

Keywords: Flipped-classroom, political theory.

1. Đặt vấn đề

Những năm qua, dịch bệnh Covid 19 diễn biến phức tạp, tác động đến mọi mặt của đời sống xã hội, trong đó có hoạt động giáo dục và đào tạo. Thực hiện sự chỉ đạo của Bộ Giáo dục và Đào tạo với mục tiêu ngừng đến trường nhưng không ngừng

học, Trường Đại học Hà Nội đã tiến hành dạy trực tuyến kết hợp với dạy trực tiếp cho SV, đảm bảo kế hoạch năm học và chất lượng đào tạo. Nhằm nâng cao hiệu quả trong tổ chức dạy học trong bối cảnh mới, “mô hình lớp học đảo ngược” đã được triển khai thí điểm trong giảng dạy các học phần LLCT tại Khoa Giáo dục Chính trị, Trường Đại học Hà Nội. Đây là một hình thức tổ chức lớp học theo hướng giúp người học chủ động tìm hiểu, tiếp

* TS., ** ThS., Khoa Giáo dục Chính trị, Trường Đại học Hà Nội

Email: nhunt@hanu.edu.vn

cận kiến thức thông qua quá trình nghiên cứu trước tài liệu (bài giảng điện tử hoặc video tư liệu), sau đó, SV chuẩn bị các nhiệm vụ, bài tập theo yêu cầu của giảng viên (GV). Việc triển khai phương pháp giảng dạy này tạo ra sự hào hứng cho GV, đồng thời, khuyến khích tính sáng tạo, rèn luyện tư duy và các kỹ năng cần thiết cho SV, đem lại kết quả học tập hiệu quả hơn. Đặc biệt, đối với hình thức đào tạo tín chỉ, đây là phương pháp dạy phù hợp, không những phát huy được sự chủ động của SV, mà còn giúp SV rèn luyện được một số kỹ năng như kỹ năng thuyết trình, kỹ năng giao tiếp, kỹ năng làm việc nhóm, v.v.. Đây đều là kỹ năng vô cùng quan trọng và cần thiết của mỗi người trong thời đại hiện nay.

2. Khái niệm và thực trạng mô hình lớp học đảo ngược trong giảng dạy các học phần LLCT

2.1. Khái niệm và đặc điểm lớp học đảo ngược

Lớp học đảo ngược là phương pháp dạy học theo mô hình kết hợp, “đảo ngược” quá trình dạy học so với mô hình dạy học truyền thống. Trong phương pháp này, sự “đảo ngược” được hiểu là sự thay đổi chiến lược sư phạm thể hiện ở cách triển khai các nội dung, mục tiêu dạy học và các hoạt động dạy học khác với mô hình giảng dạy truyền thống [3, tr.38].

Hiểu một cách đơn giản theo Abeysekera & Dawson (2015), mô hình “lớp học đảo ngược” là một mô hình “đảo ngược” trình tự dạy học so với mô hình dạy học theo phương pháp truyền thống [1] (tức là những gì trước đây được làm ở lớp thì theo mô hình này sẽ được làm ở nhà và ngược lại).

Để tìm hiểu những đặc điểm của mô hình lớp học đảo ngược có thể tham khảo mô hình sau:

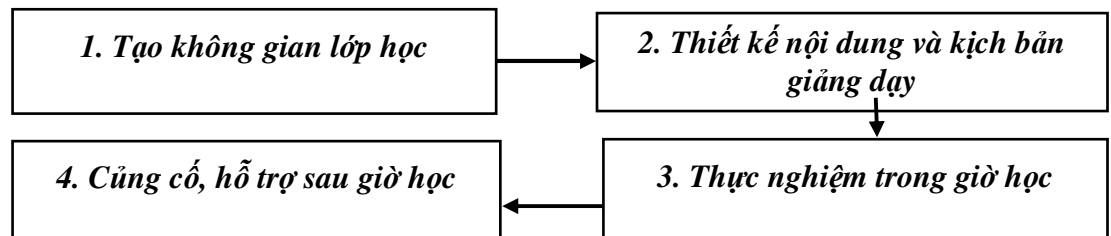

Nguồn: Flipped Classroom - đảo ngược lớp học truyền thống (<https://zingnews.vn/flipped-classroom-dao-nguoc-lop-hoc-truyen-thong-post476193.html>)

Nếu thực hiện thành công, mô hình này đem lại nhiều lợi ích: SV chủ động hơn trong việc tìm hiểu, nghiên cứu vì có thể tiếp cận được nguồn học liệu ở khắp mọi nơi; SV trở nên độc lập trong tư duy nghiên cứu và xử lý vấn đề vì việc tiếp cận kiến thức không chỉ giới hạn trong bài giảng. GV có thêm thời gian tương tác với SV, giúp SV phát huy hết khả năng của mình. Cả GV và SV đều có cơ hội tiếp cận phần mềm học tập mới, tăng khả năng ứng dụng tin học trong giảng dạy và học tập.

2.2. Các bước tiến hành

Với lớp học truyền thống, việc chuẩn bị bài trước khi đến lớp chỉ là đọc lại bài cũ, làm bài tập hay theo yêu cầu của GV, những kiến thức liên quan đến bài học mới chưa được SV chủ động tìm hiểu hoặc nghiên cứu trước. Trong mô hình lớp học đảo ngược, chuẩn bị là bước đóng vai trò quan trọng. Quy trình các bước của lớp học đảo ngược tại Khoa Giáo dục Chính trị, Trường Đại học Hà Nội được xây dựng và tiến hành như sau:

Bước 1: Tạo không gian lớp học

GV xây dựng lớp học ảo trên mạng thông qua các nền tảng phổ biến như Google Classroom, Microsoft Teams, Facebook group social learning v.v.. Với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin như hiện nay, những phần mềm hỗ trợ xây dựng lớp học ảo rất thuận tiện, dễ sử dụng và mang lại hiệu quả tích cực. Các lớp học ảo rất hữu ích và phù hợp cả giảng dạy trực tuyến và trực tiếp, vì đây cũng chính là công cụ giúp GV cung cấp tới SV tham gia lớp học những tài liệu bổ trợ và cần thiết cho buổi học. Trong quá trình lựa chọn phần mềm hỗ trợ, GV cần dựa trên số lượng SV, phương pháp sử dụng, ưu nhược điểm của các ứng dụng để lựa chọn công cụ hỗ trợ mang lại hiệu quả tốt nhất cho quá trình dạy và học.

Bước 2: Thiết kế nội dung và kịch bản giảng dạy

GV xây dựng, thiết kế bài giảng, chủ đề thảo luận, bài tập, cung cấp tài liệu tham khảo, video tư liệu cho SV; sau đó, hướng dẫn SV khai thác tài liệu được gửi qua lớp học ảo đã lập. Nhiệm vụ của SV là tự nghiên cứu, chủ động tìm hiểu nội dung kiến thức của bài học, thực hiện yêu cầu của GV trước khi lên lớp. GV cần có chuyên môn vững vàng, thiết kế bài giảng dễ hiểu, đảm bảo sự logic, hợp lý giữa nội dung bài giảng với vấn đề cần được giải quyết trong từng bài học cho SV.

GV có biện pháp để kiểm tra xem SV đã nghiên cứu tài liệu mà GV cung cấp hay chưa. Cụ thể, GV kiểm tra xác suất người học trong mỗi buổi học với nhiều cách hỏi đáp hoặc câu đố liên quan đến

bài học. GV cũng có thể yêu cầu SV bình luận ở dưới mỗi đoạn video (nếu sử dụng những ứng dụng chạy video như Youtube) hoặc số lần SV truy cập vào học liệu mà GV cung cấp.

Bước 3: Thực nghiệm trong giờ học

Trong lớp học truyền thống, những nội dung của bài học mới sẽ được GV truyền đạt, giảng giải bằng nhiều hình thức khác nhau, SV lắng nghe và ghi chép, từ đó tiếp nhận, tích lũy kiến thức. Đối với lớp học đảo ngược, thông qua tài liệu và yêu cầu cung cấp trước đó, GV bắt đầu buổi học bằng việc cho SV trao đổi, thảo luận, chia sẻ kiến thức người học đã tìm hiểu được, giúp người học giải quyết những điểm khó hiểu trong bài học mới. Sau đó, GV giải đáp các thắc mắc, vấn đề chưa rõ cho SV và giao nhiệm vụ cho SV trong buổi học tiếp theo.

Bước 4: Củng cố, hỗ trợ sau giờ học

Đối với lớp học đảo ngược, sau khi kết thúc giờ học, GV gọi mở những vấn đề mà thời gian trên lớp có hạn chưa giải đáp

hết, hoặc trao đổi thêm về những nội dung chưa hoàn thiện, tiếp tục hướng dẫn, hỗ trợ giải đáp qua email hoặc trao đổi trực tiếp với SV. SV có thể xem lại bài giảng, tự củng cố kiến thức, ghi lại những nội dung trọng tâm để ôn tập, có thể tự mở rộng kiến thức, nghiên cứu sâu hơn những nội dung mà mình tâm đắc, từ đó chia sẻ với GV và các bạn học khác những kiến thức bổ ích, phù hợp.

SV có thể đánh giá bài giảng của GV để bài giảng qua video và hoạt động trên lớp tốt hơn, phù hợp với kiến thức và trình độ của SV.

Sau bước 4, GV sẽ rút kinh nghiệm ở mỗi buổi thực dạy, bổ sung chỉnh sửa bài giảng cũ, thiết kế bài giảng, chuẩn bị tài liệu cho buổi học tiếp theo. SV chuyển về bước 2 để nhận và nghiên cứu tài liệu mới, thực hiện các yêu cầu của GV cho nội dung học tập tiếp theo của học phần.

Ví dụ các bước thực hiện của mô hình lớp học đảo ngược trong dạy học học phần Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam

Chương 1, Phần II: Lãnh đạo quá trình đấu tranh giành chính quyền 1930-1945

Bước	Hoạt động của GV	Hoạt động của SV
1 <i>Tạo không gian lớp học</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Tạo lớp học ảo trên mạng thông qua ứng dụng Google Classroom. - Cung cấp, hướng dẫn quy định của lớp học. - Cung cấp yêu cầu và thông báo nội dung thực hiện - Cung cấp tài liệu học tập 	<ul style="list-style-type: none"> - Tham gia đầy đủ, nghiêm túc chấp hành nội quy, quy định lớp học. - Đọc kỹ hướng dẫn sử dụng tài liệu, tra cứu thông tin

<p>2 <i>Thiết kế nội dung và kịch bản giảng dạy</i></p>	<p>- Chuẩn bị: + Giáo trình, tài liệu tham khảo điện tử Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam (hệ không chuyên) + Thiết kế bài giảng PowerPoint cho nội dung của bài học (<i>Chương 1, Phần II: Lãnh đạo quá trình đấu tranh giành chính quyền 1930-1945</i>). + Video/phim tư liệu liên quan đến nội dung bài học: 1. Phim tài liệu: Việt Nam thời đại Hồ Chí Minh - Biên niên sử truyền hình (Phần 4) https://www.youtube.com/watch?v=CeaQ6KK-EfQ&list=PLXgK7xsVpqvRAPI9w6Qm2HnZAbs6AVIXt&index=4 2. Phim tài liệu: Việt Nam thời đại Hồ Chí Minh - Biên niên sử truyền hình: Năm 1945 (Phần 1) https://www.youtube.com/watch?v=8qZ4xSsAcuU + Chuẩn bị chủ đề thảo luận: 1. So sánh Cương lĩnh chính trị (2/1930) và Luận cương chính trị tháng (10/1930). 2. So sánh chủ trương và nhận thức mới của Đảng Cộng sản Việt Nam (Đảng CSVN) thời kỳ 1936-1939 với chủ trương hoàn chỉnh chỉ đạo chiến lược của Đảng CSVN giai đoạn 1939-1945. 3. Phân tích thời cơ “ngàn năm có một” của nhân dân Việt Nam trong Cách mạng Tháng 8/1945. 4. Phân tích vai trò lãnh đạo của Đảng CSVN trong tổng khởi nghĩa tháng Tám năm 1945. + Bài tập trắc nghiệm luyện tập (15 câu) + Giới thiệu các website chính thống: tapchiconsan.org.vn. tukieuvankien.dangcongsan.vn... - Phân chia nhóm SV (10 SV/nhóm). - Gửi các tài liệu trên luồng lớp học, giao nhiệm vụ cho SV.</p>	<p>- Nhận tài liệu từ GV qua lớp học ảo. - Đọc, tóm tắt trước các tài liệu, nghiên cứu thêm các tài liệu trên internet thông qua các trang website chính thống. - Chuẩn bị trước các chủ đề thảo luận theo nhóm được phân công, ghi lại những vấn đề chưa hiểu hoặc câu hỏi cần giải đáp. - Hoàn thành các bài tập trước khi buổi học bắt đầu.</p>
<p>3 <i>Thực nghiệm trong giờ học</i></p>	<p>- Giới thiệu tổng quan nội dung của bài học. - Tổ chức, hướng dẫn SV thảo luận các chủ đề theo nhóm đã phân công. (1-2 chủ đề cốt lõi) - Hỗ trợ SV, giải đáp các thắc mắc, chốt lại vấn đề và tổng kết nội dung trọng tâm của bài học. - Chữa bài tập đã giao cho SV. - Tuyên dương, khen thưởng SV tích cực. - Giao nhiệm vụ cho buổi học tiếp theo.</p>	<p>- Tham gia giờ thảo luận: trình bày nội dung kiến thức đã chuẩn bị, đưa ra câu hỏi cần làm rõ, đóng góp ý kiến cho các nhóm khác. - Theo dõi, ghi chép nội dung GV nhấn mạnh. - Kiểm tra lại đáp án trong phần bài tập đã làm.</p>

<p>4 <i>Củng cố, hỗ trợ sau giờ học</i></p>	<p>- Hỗ trợ SV qua email hoặc trao đổi trực tiếp những vấn đề SV chưa rõ hoặc củng cố kiến thức trọng tâm bài học. - Điều chỉnh, bổ sung những nội dung cần thiết cho bài giảng.</p>	<p>- SV có thể trao đổi thêm với GV những vấn đề còn chưa hiểu qua các công cụ hỗ trợ trực tuyến hoặc trực tiếp. - Chủ động ghi chép, lưu lại, củng cố những nội dung quan trọng cần lưu ý trong bài học.</p>
---	--	---

2.3. Ưu điểm, hạn chế và khó khăn khi áp dụng mô hình “lớp học đảo ngược”

2.3.1. Ưu điểm

** Đối với GV:*

GV có thời gian tương tác; quan sát và đánh giá hoạt động học của SV: Khác với lớp học truyền thống, GV dành phần lớn thời gian để giảng dạy, truyền đạt kiến thức một chiều tới SV, còn trong mô hình lớp học đảo ngược, thời gian trên lớp, GV đóng vai trò định hướng, hỗ trợ hoạt động học tập của người học, do đó có nhiều thời gian tương tác, hỗ trợ cho những SV chưa hiểu kỹ bài giảng, hoặc giải đáp thắc mắc của SV liên quan đến đào sâu kiến thức, vận dụng liên hệ bài giảng. GV cũng có thời gian quan sát, bao quát lớp học để đưa ra những phản hồi, đánh giá các hoạt động cũng như kết quả học tập của SV cụ thể hơn đến từng cá nhân SV.

Nâng cao trình độ ứng dụng tin học của GV: Việc xây dựng mô hình lớp học đảo ngược trong bối cảnh công nghệ thông tin, mạng internet phát triển, đặc biệt trong bối cảnh dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp như hiện nay cũng tạo điều kiện cho GV rèn luyện, nâng cao kỹ năng, trình độ công nghệ thông tin. Ví dụ,

thông qua việc xây dựng, thiết kế bài giảng hàng ngày; đặc biệt, trong giảng dạy trực tuyến: GV với vai trò là người hướng dẫn SV trong quá trình thực hiện các nhiệm vụ học tập (tương tác SV, kiểm tra bài tập SV) cần có hiểu biết cơ bản về các phần mềm đang sử dụng. Chính vì thế, trình độ tin học của GV dần được nâng cao, đáp ứng yêu cầu thực tiễn.

** Đối với SV:*

Chủ động trong việc học tập từ đó hình thành thói quen tự đọc, tự nghiên cứu:

Nếu như ở lớp học truyền thống, SV phải dành phần lớn thời gian để nghe giảng, ghi chép kiến thức thì trong mô hình lớp học đảo ngược, đó không còn là công việc chính của SV. Từ tài liệu, nội dung kiến thức đã được gửi từ trước, SV có thể chủ động, tự giác nghiên cứu, tìm hiểu bài và thực hiện các yêu cầu cho trước từ phía GV. SV chưa hiểu có thể xem lại các nội dung đó nhiều lần, làm chủ được tốc độ học.

Thói quen tự học là thói quen tự có ý thức học mà không cần ai nhắc nhở, đốc thúc. Trong quá trình tham gia “lớp học đảo ngược”, người học với vai trò là “trung tâm” sẽ phải chủ động, tích cực trong quá trình chiếm lĩnh tri thức bằng

cách tự học, tự nghiên cứu ở nhà mới có thể theo kịp nội dung trên lớp. Khi được GV hướng dẫn, số đông SV, đã chủ động, tự giác trong việc tìm kiếm tài liệu liên quan học phần; biết sắp xếp thông tin theo độ khó để tiếp cận vấn đề dễ hơn; học cách ghi nhớ phù hợp với bản thân, tự biết kiểm tra kiến thức. Dần dần, người học nhờ rèn luyện, kiên trì, hình thành thói quen tự đọc, tự nghiên cứu, không ỷ lại hay phụ thuộc vào người khác, từ đó, từng bước hoàn thiện bản thân.

Truy cập và tiếp cận tới các nguồn tri thức nhanh chóng: Các nguồn tri thức trên internet rất đa dạng, phong phú, là nơi mà GV, SV có thể tìm kiếm tư liệu giảng dạy và học tập dễ dàng trong quá trình tham gia lớp học đảo ngược. Các nguồn phải kể đến như: Google Books, Scopus, các trang thư viện điện tử, các trang web chính thống liên quan đến môn học lý luận chính trị như: hochiminh.vn, tapchiconsan.org.vn, tulieuvankien.dangcongsan.vn, philosophy.vass.gov.vn, v.v.. Ưu điểm của hệ thống này là cung cấp thông tin thời sự kịp thời, nhiều tài liệu phân tích chuyên sâu, mở rộng của chuyên gia hàng đầu trong lĩnh vực khoa học xã hội, có liên hệ thực tiễn mà giáo trình chưa thể làm được.

Hình thành và rèn luyện các kỹ năng mềm cần thiết: Thông qua mô hình lớp học này, SV sẽ được rèn luyện, phát triển thêm một số kỹ năng quan trọng như: kỹ năng thuyết trình, kỹ năng giao tiếp, kỹ năng làm việc nhóm v.v.. Ví dụ, khi tham gia lớp học, SV có thể thuyết trình, chia sẻ những kiến thức mà mình tìm hiểu liên

quan bài học. Mới đầu SV còn rụt rè, bỡ ngỡ, nói quá nhỏ hay nói quá chậm. Dần dần, sau nhiều buổi thuyết trình, người học hoàn toàn có thể tự tin làm chủ giọng nói, âm lượng, biết cách trình bày. Môi trường học tập, thảo luận sôi nổi trong lớp sẽ giúp SV không còn tâm lý “e ngại” khi trình bày quan điểm cá nhân trước thầy, cô và các bạn. Bên cạnh đó, việc phân nhóm thảo luận trong mỗi buổi học cũng giúp SV có ý thức trách nhiệm, tinh thần đoàn kết, biết cách khai thác thế mạnh của mỗi cá nhân, sắp xếp công việc hợp lý để hoàn thành tốt nhất công việc chung của nhóm. Đúng như tác giả Strayer (2012) nhận xét, mô hình “Lớp học đảo ngược” giúp sinh viên cởi mở hơn trong giao tiếp và có kỷ luật hơn với bản thân trong vấn đề học tập [4].

2.3.2. Hạn chế, khó khăn

- *Với đặc thù lớp học có số lượng lớn SV, việc chia nhóm thảo luận hiệu quả còn gặp khó khăn:* Với số lượng SV dao động từ 100-103, việc quản lý, tổ chức hoạt động trong lớp chưa phát huy hiệu quả tối đa. Vì thế trong buổi học GV chưa giải quyết hết được các ý kiến, thắc mắc, quan điểm cá nhân của người học. Đặc biệt với các lớp học trực tuyến, SV sẽ không nhận được sự tương tác với các bạn học khác và GV như trong lớp học thông thường.

- *Ý thức tự giác của SV khi tham gia lớp học còn chưa cao.* Vẫn còn một bộ phận SV có tâm lý coi các môn LLCT là môn phụ, ít quan trọng, do vậy chưa đầu

tư nhiều thời gian để phối kết hợp với GV và các bạn SV trong nhóm lớp có kết quả học tập hiệu quả. Một số SV chưa sẵn sàng cho việc tham gia một phương pháp học tập mới, vì thế, để thay đổi thói quen học tập của sinh viên cũng cần có thời gian. Một số SV còn chưa chủ động học tập, ỷ lại vào các bạn khác cùng nhóm, chưa nhiệt tình tham gia trong giờ học. SV còn bị phân tán, mất tập trung và làm việc riêng trong giờ học như dành thời gian để xem phim hoặc chơi game, khiến cho hiệu quả học tập không cao.

- *Kỹ năng sử dụng phần mềm CNTT còn hạn chế*: Trong quá trình dạy và học không thể tránh khỏi phát sinh trục trặc kỹ thuật về internet, loa, mic: một số GV còn lúng túng, xử lý vấn đề kỹ thuật còn chậm; SV yếu kỹ năng xử lý tình huống phát sinh làm cho việc học bị ngắt quãng, ảnh hưởng đến hiệu quả của việc học tập. Một số SV chưa chủ động trong việc nghiên cứu các ứng dụng học tập triển khai trong lớp học, còn ỷ lại vào sự hướng dẫn của thầy, cô và các bạn.

Bên cạnh đó, việc tổ chức lớp học trực tuyến còn phụ thuộc vào tốc độ mạng Internet. Do đó, tại những nơi chưa có điều kiện về mạng (hay tín hiệu mạng kém, chập chờn), hoặc thiết bị sử dụng mạng internet như những vùng cao, vùng sâu và vùng xa ở nước ta, các bạn SV sẽ khó có thể tiếp cận được với phương pháp học này.

- *GV mất nhiều thời gian, công đoạn chuẩn bị các bước để thực hiện mô hình “lớp học đảo ngược”*. Khác với những

buổi dạy học truyền thống, GV chỉ soạn giáo án, lên lớp giảng bài, cơ bản hoàn thành nhiệm vụ nhưng để một buổi học theo mô hình “lớp học đảo ngược” diễn ra GV phải đầu tư thời gian và trang thiết bị dạy học. GV phải chuẩn bị các tài liệu điện tử: kịch bản thảo luận, bài tập luyện tập... Việc này đòi hỏi sự tỉ mỉ, cẩn thận và sáng tạo của người dạy. Ngoài thời gian trên lớp, GV còn dành thời gian cá nhân cho việc hỗ trợ SV khi buổi học trên lớp đã kết thúc. Với số lượng SV đông, việc giải đáp hết các thắc mắc mất nhiều thời gian của GV. Bên cạnh đó, GV cũng phải dành thời gian nghiên cứu, tìm hiểu những ưu điểm và hạn chế cũng như cách khắc phục, xử lý để việc sử dụng các phần mềm mới tăng tương tác SV, đạt hiệu quả như mong muốn.

3. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả xây dựng mô hình lớp học đảo ngược

Để quá trình giảng dạy các môn LLCT theo mô hình lớp học đảo ngược đạt hiệu quả cần chú ý đến một số giải pháp như sau:

Một là, GV không ngừng bổ sung kiến thức nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ, chuẩn bị tài liệu đầy đủ, đa dạng và khoa học

GV đóng vai trò quan trọng trong việc tạo động lực học tập cho SV. GV chuẩn bị tài liệu đầy đủ, phong phú, thiết kế bài giảng khoa học giúp SV dễ dàng tiếp thu kiến thức. GV cần tạo sự hào hứng, gây sự thu hút, chú ý với SV để việc tổ chức dạy học đạt kết quả cao hơn. Vì thế, đòi hỏi GV phải không ngừng nâng cao trình độ

chuyên môn nghiệp vụ để đáp ứng yêu cầu của thực tiễn. Bên cạnh đó, GV cũng chủ động xây dựng hệ thống học liệu cung cấp cho SV giúp cho việc nghiên cứu tài liệu SV ở nhà thành công.

Hai là, đa dạng các hình thức tổ chức, quản lý lớp học để phù hợp với thực tiễn

Với đặc thù lớp học có số lượng SV đông, GV có thể áp dụng nhiều hình thức quản lý và tổ chức lớp học để đạt được hiệu quả tối đa. Ví dụ, trong quá trình phân chia nhóm để thảo luận, có thể sử dụng hình thức không cử nhóm trưởng, vì nhiều SV còn có tâm lý ỷ lại, trông chờ vào người khác, nhất là với nhóm trưởng. Do đó, khi phân chia nhóm, việc không cử nhóm trưởng sẽ tạo động lực cho tất cả mọi thành viên trong nhóm phân chia công việc, chủ động kết nối, phối hợp làm việc hiệu quả hơn.

Ba là, khảo sát ý kiến phản hồi của SV từ đó nâng cao hiệu quả của mô hình này ở các lớp tiếp theo

Sau khi kết thúc buổi học, GV có thể lấy phiếu khảo sát SV về hình thức lớp học đảo ngược. GV chuẩn bị bảng hỏi, có thể tiến hành khảo sát trực tuyến trong giờ học (qua Google Forms) hoặc khảo sát trực tiếp khi SV tham gia học tại lớp (qua phiếu khảo sát). Mục đích của việc khảo sát nhằm giúp người dạy biết được hiệu quả giảng dạy, mức độ phù hợp giữa nội dung bài học, hình thức tổ chức với nhận thức của SV khi giảng dạy bằng hình thức này. Thông qua ý kiến của SV, người dạy

có thể điều chỉnh, bổ sung cho thích hợp với năng lực của SV, giải quyết những vướng mắc mà SV gặp phải.

Bốn là, có hình thức khen thưởng để khuyến khích SV tham gia tích cực

Để khuyến khích SV tích cực, tự giác tham gia học tập, GV cũng nên có những hình thức khen thưởng phù hợp để tạo động lực cũng như tinh thần cho SV. GV có thể tuyên dương những SV tích cực trước lớp, cộng điểm thưởng ... Từ đó, giúp SV có thêm sự hào hứng, nỗ lực phấn đấu để đạt được kết quả cao nhất trong học tập các môn LLCT nói riêng và các học phần khác nói chung trong Trường.

Năm là, nâng cao trình độ CNTT để ứng dụng trong quá trình giảng dạy tạo sự hứng thú, lôi cuốn

Trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghệ 4.0 phát triển mạnh mẽ, việc nâng cao kỹ năng, trình độ công nghệ thông tin là yêu cầu cấp thiết và đóng vai trò quan trọng trong việc hỗ trợ quá trình dạy học đạt hiệu quả hơn. Do đó, GV cần phải tích cực học tập, nâng cao kỹ năng, trình độ CNTT như: kỹ năng sử dụng âm thanh, hình ảnh trong thiết kế bài giảng, ứng dụng CNTT trong kiểm tra, đánh giá, xây dựng ngân hàng câu hỏi, kỹ năng khai thác, tìm kiếm tài liệu qua Internet, kỹ năng sử dụng các phần mềm và các ứng dụng trong giảng dạy trực tuyến... nhằm khai thác tối đa hiệu quả trong quá trình học tập và giảng dạy.

4. Kết luận

Với sự hỗ trợ của công nghệ thông tin, sự nhiệt tình, không ngại khó của GV Khoa GDCT việc xây dựng và áp dụng mô hình “lớp học đảo ngược” trong giảng dạy các môn LLCT tại Trường Đại học Hà Nội được thực hiện và bước đầu đem lại hiệu quả nhất định. Lợi ích nhất của “lớp học đảo ngược” là giúp SV có nhiều thời gian để tự học, tích cực học tập linh hoạt và hiệu quả. SV sẽ không phải tiếp thu kiến thức một cách thụ động, một chiều mà sẽ được tìm tòi, khám phá cũng như cũng như tăng khả năng tư duy, rèn luyện kỹ năng mềm. SV đi từ biết, hiểu và tiến đến vận dụng được kiến thức vào trong cuộc sống và nghề nghiệp. GV giảng dạy tích lũy được một số kinh nghiệm quý báu, để làm giàu phương pháp giảng dạy cũng như nâng cao trình độ tin học. Bên cạnh đó, khi ứng dụng mô hình lớp học này, còn có một số hạn chế của thầy và trò nguyên nhân đến từ đặc thù kiến thức của từng học phần; kỹ năng của sinh viên, trình độ tin học và sự nhiệt tình của giảng viên mà chưa thể khắc phục ngay được.

Chính vì vậy, tính hiệu quả của việc áp dụng mô hình lớp học đảo ngược trong giảng dạy học phần LLCT trong thời gian tới cần tiếp tục nghiên cứu để có những công bố sát thực hơn, phản ánh đúng thực trạng từ đó có đề xuất giải pháp góp phần nâng cao hiệu quả của mô hình này khi áp dụng vào thực tế giảng dạy và học tập tại Trường Đại học Hà Nội.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Abeysekera, Dawson. (2015). Motivation and cognitive load in the flipped classroom: definition, rationale and a call for research. *Higher Education Research & development*, 34(1), 1-14. doi: 10.1080/07294360.2014.934336.
2. Nguyễn Chính (2016), Dạy học theo mô hình Flipped Classroom, *báo Tia Sáng - Bộ Khoa học Công Nghệ*, ngày 4/4/2016.
3. Đỗ Tùng, Hoàng Công Kiên (2020), Áp dụng mô hình lớp học đảo ngược trong dạy học trực tuyến tại Trường Đại học Hùng Vương, *Tạp chí Khoa học và Công nghệ*, Tập 19, số 2, trang 37-45.
4. Strayer, J. F. (2012). How learning in an inverted classroom influences cooperation, innovation and task orientation. *Learning Environments Research*, 15(2), 171-193. doi: 10.1007/s10984-012-9108-4.